

Betegtájékoztató

A beteg aláírása:

A beteg neve:

A beteg azonosítója:

Az orrcsonttörés ellátásáról

Kedves Betegünk!

Az előzetes vizsgálatok és leletek alapján Önnek orrcsonttörése van, ennek repozíciójára (helyretételére) van szükség. Az orrtörés szövödményeként az orrháton jelentős szervült haematoma / bevérzés alakult ki, mely lebocsátását tervezzük. Az alábbiakban tömören megtalálható minden fontos információ a beavatkozással kapcsolatban.

1. Alapvető anatómiai és élettani tudnivalók

Az orr csontos és porcos vázból áll, kívülről bőr, belülről nyálkahártya borítja. Elhelyezkedéséből adódóan gyakran éri sérülés, mely gyakran az orr csontos, háztető formájú részének töréséhez vezet. Amennyiben a törés a csontdarabok elmozdulását nem idézi elő, beavatkozás általában nem szükséges. Ebben az esetben 3-4 hétig az orr kímélése (további enyhébb traumáktól is védeni kell, óvatos orrfújás...) javasolt. Ennyi idő alatt teljes esztétikai és funkcionális gyógyulás várható. Amennyiben a törés következtében a törvégek elmozdulnak, a törés repozíciója (a törött csontrészek helyreillesztése) és rögzítése javasolt. Az orrcsonttörést gyakran kíséri orrvérzés. A törés ellátásával egyidőben ezt is csillapítani kell. Ennek lehetséges módjairól külön tájékoztatjuk.

2. A beavatkozás indikációi (elvégzését indokló tényezők)

Az orrcsont elmozdult törése, amennyiben a helyreillesztés nem történik meg, a deformált helyzetben gyógyul. Ez egyrészt esztétikai problémát jelenthet a későbbiekben, másrészt akadályozhatja a megfelelő orrlégzést. A haematoma jelentős deformitást okoz, fertőződés léphet fel. A törés után 72 órán belül elvégzett helyreillesztést elsődlegesnek nevezzük, mivel még nem indult meg a hegképződés a törvégek között. Ez a beavatkozás felnőtteknél és nagyobb gyermekeknél általában helyi érzéstelenítésben történik. Amennyiben a beavatkozás a sérülés után több mint 72 órával történik, a helyreillesztés során a kialakult kötőszövetes, vagy már csontos heget újra szét kell választani, ezt követheti a korrigált helyzetben való rögzítés. Ezt a beavatkozást többnyire általános narkózisban végezzük.

3. Egyéb kezelési lehetőségek

Az elmozdult orrcsonttörés tökéletes gyógyulására csak a törvégek helyreillesztésével van lehetőség.

4.A műtét (beavatkozás) menete

A helyi érzéstelenítés injekciós tűvel beadott érzéstelenítőszerezrel történik. Az orrba érzéstelenítőszerezrel átitatott vattát teszünk. Miután meggyőződünk róla, hogy az érzéstelenítőszerezek kifejtették hatásukat, az orrüregbe helyezett eszközzel kiemeljük a törött orrcsontot, és a helyére illesztjük. Eközben enyhe orrvérzés léphet fel, a beteg az érzéstelenítés mellett is érezhet kisebb fájdalmat. A helyükre illesztett csontokat rögzíteni kell. Az orrba tamponokat helyezünk, melyek egyúttal az esetleges vérzést is csillapítják. Kívülről gipszet teszünk az orra. A megszilárdult gipszet ragtapaszcsíkokkal rögzítjük. A tamponokat két nap múlva kezdjük fokozatosan eltávolítani.

A bevérzés lebocsátását az arc felől tervezzük.

5. Az érzéstelenítés lehetőségei, veszélyei

A több napos, vagy még régebbi törés ellátása legtöbbször általános narkózisban történik, míg a friss sérülést leggyakrabban helyi érzéstelenítésben illesztjük helyre.

A narkózisról (altatásról) külön nyomtatványon tájékoztatjuk, és kérjük beleegyezését.

A helyi érzéstelenítés menetét a beavatkozás ismertetésénél részleteztük. Nagyon ritkán a helyi érzéstelenítéssel kapcsolatban felléphetnek az alábbi reakciók:

- allergiás reakció (duzzanatok, viszketés, vérkeringési rendszer reakciója, shock)
- idegrendszeri mellékhatások (nyugtalanág, görcsök, légzészavar)
- vérnyomás emelkedés, vérnyomáscsökkenés, szívritmuszavarok

6. Általános műtéti kockázat

A műtétek általános veszélyei, úgymint trombózis/embólia, sebfertőzés, keringési reakciók, az orrcsonttörés ellátása során rendkívül ritkák. A műtét kapcsán kivitelezett egyszerű beavatkozások sem teljesen veszélytelenek azonban: infúzió bekötése, centrális vénakatóter behelyezése is szükségessé válhat. A fektetés, műtéti előkészítés során perifériás idegsérülést okozó nyomási károsodás, a nyaki gerinc sérülése is kialakulhat. A műtéti fertőtlenítés, elektromos kés használata során gyulladások, hegek, égési sérülések keletkezhetnek. Kérdezze meg orvosát, hogy Önnél/ gyermekénél nem áll-e fenn fokozott trombózis, vagy embóliaveszély. A véralvadást befolyásoló gyógyszerek használata megnövelheti az utóvérzés rizikóját.

Betegtájékoztató

A beteg aláírása:
A beteg neve:
A beteg azonosítója:

7. A műtét (beavatkozás) lehetséges mellékhatásai, veszélyei és szövődményei

a. Tipikus, illetve gyakori jelenségek a műtét (beavatkozás) után

Az orrcsonttörés ellátása után gyakran alakul ki duzzanat, véraláfutás a szem környékén. Az orrtamponok miatt levegőt csak szájon keresztül tud venni, torka kiszáradhat. Fejfájás, tüszögés, könnyezés szintén a tamponok miatt lehetséges.

További szövődmények: kozmetikai deformitás, sebfertőzés, alapbetegség kiújulása, heges gyógyulás.

b. Ritkán előforduló mellékhatások és szövődmények a beavatkozás után

Az esetleg fellépő orrvérzés során vér kerülhet a dobüregbe, ami halláscsökkenést, fülfájást okoz. Az arcüregbe szintén kerülhet vér, ez arctáji nyomásérzékenységet, lázat okozhat.

Előfordulhat, hogy az orrcsontok a rögzítés ellenére elmozdulnak, és nem a helyreállított állapotban nőnek össze. Ilyenkor a gipsz eltávolítása után az orr ferde maradhat, a deformitás miatt akadályozott lehet az orrlégzés.

c. Extrém (nagyon) ritkán előforduló mellékhatások és szövődmények a műtét után

Igen ritkán a csontok helyretétele során sérülés alakulhat ki az orrüreget a koponyaürtől elválasztó vékony csontlemezen, ilyenkor vízszerű folyadék (agyvíz) csöpög az orrból.

8. A műtét utáni időszak (kb. két hét) fontosabb teendői (amire figyelni kell!)

A tamponok 2-3 napig maradnak az orrban, ezalatt szájon át tud levegőt venni, torka kiszáradhat, ezért fogyasszon sok folyadékot. Orrát kímélje még a kisebb traumáktól, nyomástól is! Ez különösen a gipsz levétele után fontos.

9. A gyógyulás várható időtartama és megítélése

A teljes gyógyulás kb. 3 hétig tart. Ekkorra megszűnik a szemköznyéki duzzanat, véraláfutás, és kialakul a heg a törvégek közt. Az orrnyálkahártya is regenerálódik a tamponok nyomása után, helyreáll a megfelelő orrlégzés. Az orr duzzanata is megszűnik, ekkor már megítélhető az esztétikai eredmény.

10. A műtét (beavatkozás) elhagyásának várható kockázatai

Az elmozdult orrcsonttörés repozíció nélkül a deformált helyzetben gyógyul, emiatt esztétikai károsodás (görbület, ferdeség) maradhat fenn, az orrlégzés is akadályozottá válhat.